

„EDINOST“

izhaja enkrat na dan, razen nedelj in praznikov, ob 4 uri popoldne.

Naročnina znaša:

za celo leto 24 kron
za pol leta 12 „
za četrt leta 6 „
za en mesec 2 kroni

Naročnino je plačevati naprej. Na naročbe brez priložene naročnine se uprava ne ozira.

Po tobakarnah v Trstu se prodajajo posamezne številke po 6 stotink (3 nvč.); izven Trsta pa po 8 stotink (4 nvč.).

Telefon št. 870.

Edinost

Glasiło političnega društva „Edinost“ za Primorsko.

V edinosti je moč.

Oglasi

se računajo po vrstah v petitu. Za večkratno naročilo s primernim popustom. Poslane, osmrtnice in javne zahvale domači oglasi itd., se računajo po pogodbi.

Vsi dopisi naj se pošiljajo uredništvu. Nefrankovani dopisi se ne sprejemajo. Rokopisi se ne vračajo.

Naročnino, reklamacije in oglase sprejema upravništvo. Naročnino in oglase je plačevati loco Trst.

Uredništvo in tiskarna se nahajata v ulici Carintia št. 12. Upravništvo in sprejemanje inseratov v ulici Molin piccolo št. 3, II. nadst.

Izdajatelj in odgovorni urednik Fran Godnik.

Lastnik konsorcij lista „Edinost“.

Natisnila tiskarna konsorcija lista „Edinost“ v Trstu.

Sporazumljenje, kakor si je mislijo oni!

Kdo ni še čul o tistem Turku, ki govori krščanu, trepetajočemu pred njim v smrtnem strahu: Nič se ne boj, brate, saj se ti ne zgodi nič žalega — samo glavo ti odrežem!

O ti dobri moslim ti, ti sijajni izgled človeškega usmiljenja! Nič, prav nič žalega noče storiti krščanu, le tisto malo glave mu hoče odrezati. . . .

»Premirje med Čehi in Nemci« je dva dni sem v avstr. notranje-pol. trgovini »artikle«, ki »gre«, kakor se pravi. Kjer-koli se kakov agent cvetoče tvrdke »Koerber & nemški tovariši« poklanja p. n. odjemalcem, gotovo jim ponuja najprej češko-nemško sporazumljenje po najnovejši in — staroznani fasoni.

Včeraj smo povedali v »političnem pregledu«, kako na srečo je g. Koerberju, da bi med Nemci in Čehi prišlo do kakega sporazumljenja, a tudi nismo zamolčali: Zakaj si gospod ministerski predsednik mora želeči tega. Naši čitatelji nam bodo verjeli in njega ekscelesca menda tudi ne bo žaljen, ako odkritodušno povemo svoje prepričanje, da nisti bili ni želja, da Slovani pridejo do moči in veljave, ki jim pristojajo v državi, ni kaka posebna »faibl« do Čehov, najmanj pa da je bilo spoznanje, da treba državo postaviti na temelje, odgovarjajoče duhu nje sestave in velikim nalogom, ki je čakajo za bodočnost — tista sila, ki je primorala tvrdko Koerber & nemški tovariši, da je razposlala svoje bolj zanesljive agente na razna — tržišča notranje politike, kjer naj s pomočjo vse politiško-trgovske zgovornosti svoje ponujajo staronovi »artikle«, vržen ravnikar v predmet pod imenom: češko-nemško premirje.

Predali glavnega glasila Koerberjevega, lista »Neue Freie Presse«, so par dni sem kakor kakov »štant« na semnju, za katerim hripavi kupčevalci ponujajo svoj najnovejši izdelek — češko-nemško premirje.

Kaj čuda torej, da s agentje tvrdke Koerber & nemški tovariši počastili se svojim obiskom tudi znamenito »hišo« v Pragi, ki je registrirana pod naslovom »Češki deželni zbor«!

In tu je bil prvi agent celo nenavadno srečen, ker mu je bilo delo zelo olajšano: do-

mašini so mu prišli že na pragu nasproti in ga nekako izzvali, da je govoril v interesu svoje tvrdke in nje najnovejšega — starega artikeln.

Češki poslanec dr. Fořt je bil tako ljubeznjiv. V svoje poročilo, s katerim je uvel dehat o deželnem proračunu za leto 1902, je vplel tudi opazko (kateri noben pameten človek ne more prigovarjati), da politični in narodni boji neugodno vplivajo tudi na finančijelne in gospodarske razmere v deželi. In le logičen je bil poročevalčev zaključek, da najhitreje bi se deželo rešili iz finančijelne mizerije, ako bi med obema narodoma došlo do kakega sporazumljenja.

To je bilo »maslo« za intumasa Koerberjevega, posl. dr. Baernreitherja iz nemškega liberalnega veleposestva na Češkem. Kar kakor z neba doli mu je padla lepa prilika, da je priporočal od g. Koerberja v tem hipu toli zaželjena »premijerje med Čehi in Nemci«.

Dr. Fořt je za premirje in tudi za popolno spravo, kakor mora biti sleherni pametni človek. Ali on je označil tudi conditio sine qua non, neizogibni pogoj za vsako sporazumljenje. Sporazumljenje naj bo tako, da bosta mogla oba naroda skupno izvrševati svoj vpliv na skupno državno politiko. A ni treba ravno, da je človek »državnik«, da umeje, da tako zlošno vplivanje je možno le ob popolni enakopravnosti. Tudi dr. Fořt je torej proglasil princip absolutne enakopravnosti kakor jedino možno fundamentalno podlago za sporazumljenje!

G. dr. Baernreither pa se je delal, kakor da ni čul tega, in je z vso zgovornostjo svojo predlagal, kako naj bo premirje, kakor si je mislijo oni! Tvrdka dr. Körber & nemški tovariši namreč. Da bo proslavljanje priporočanega »artikla« čim plastičnejše, se je poslužil lepe pripodobbe. Do sedaj so vozili vse skupaj po enem tiru: gospodarsko mizerijo in narodno-politične prepire. Sedaj pa naj bi te-le poslednje prepire naložili na vlak na drugem tiru. Ta vlak naj bi malec obstal, oni drugi pa naj bi odrdral. Ali ga ne vidite, kako gleda tudi iz te pripodobbe mož Koerberjevega zaupanja?! Kar pripoveduje Koerber vedno v svojih govorniških arabeskah, to je — agent Baernreither povedal v lepi pripodobbi: narodno-politične zahteve Čehov in Nemcev naj se nalože v vlak, ki

se v prejšnjih časih niso bavili mnogo s svinjorejo, kakor tudi drugi posestniki v Zagorju ne. Za to stroko živinoreje niso imeli stara gospôda ne volje, niti zmila. Njihovo glavno in najmilejše pečanje so bile vesele trtne »gorice«, katere so jim polnile kleti in mošnje. Svinjorejo pa so prepuščali onim svojim plemenitim bratom v Turovem polju in Posavini, kjer se razprostirajo nepregledni hrastovi gozdovi, v katerih se hranijo s želodom na tisoče svinj, a skoro brez vsakih stroškov.

Tako je bilo nekaj. No, sedaj so začeli tudi v Zagorju gojiti nenavadno mnogo svinj. Pričeli so najprej kmetje, katerim so vinogradi propali radi trtne uši, a njihovemu vzgledu so sledili tudi plemenitaši. Razvil se je velik promet s svinjami v kraju, kjer ga prej nikdar ni bilo. Gospôda je morala priznati, da so ti besonogi in raztrgani kmetje v boljsem položaju nego oni sami, in začeli so marljivo gojiti svinje. Niti Orfeo ni mogel zaostati za drugimi. Pa kako naj bi? Saj on je bil vedno prijatelj gospodarskih novotarij, pa se oprime tudi te. Orfeo je uvel v svojem gospodarstvu štajersko, dolgonožno svinjako pasmo, katera ima pri svinjah redko svojstvo, da je vse skraja. »To je izvrstna pasma«, se je hvalil žno grof Orfeo proti svojim dru-

ima ostati na mestu; in naprej naj drdra le vlak s Koerberjevo nagodbo z Madjari! Dobri, pravični gospod Baernreither! Ne le Čehi, ampak tudi Nemci naj spravijo svoje nadaljnje politično-narodne aspiracije v vagon vlaka, ki ima obstati na lieu mesta na postaji. Le eno malenkostno okolnost je zamolčal dobri g. Baernreither, to namreč, da Nemcem je lahko čakati, ker oni so svoje narodne in politične aspiracije že uveljavili in sicer daleč prek mej, ki jih dovoljuje ekstenziven pogoj drugih narodov! Čehi in Slovani sploh pa se morajo še le boriti za najelementarnejše potrebe. Sedaj pa naj bi tudi Slovani čakali na postaji. . . .! Kakor da bi mogel lačni istotako čakati kakor siti! Tako je premirje, kakor si je žele oni: dr. Koerber & nemški tovariši!

Neki pregovor pravi, da je v nebesih raznih svetnikov. Istotako je v kupčijem svetu raznih — agentov! Eni so bolj diplomatični, bolj sladkozaviti in znajo bolj previdno skrivati zanjko, ki jo nastavljajo onemu, katerega — love. Druge pa so bolj naravnost, bolj odkriti in bolj — cinčni. Vendar se nam zde ti poslednji manje nevarni, torej ljubši. V prvo vrsto agentov tvrdke dr. Koerber & nemški tovariši spada vsakako sladki dr. Baernreither, v drugo pa vodja nemškoliberalnih — ostankov na Češkem, dr. Eppinger. Kar je prvi bolj previdno povijal v svojo lepo pripodobo o dveh vlakih, to isto je poslednji — ki je tudi govoril v češkem dež. zboru povodom izprave o deželnem proračunu — povedal naravnost!

Nemci so navdušeni za premirje s Čehi, tudi oni vedo, da so od narodnega pomirjenja odvisni tudi javni gospodarski interesi, zato so pripravljani udariti v ponujano jim roko — ali pod malo klavzulo. Čehi naj privole, da se nemški jezik u zakonika kot državni jezik!

Čehi naj se sami ponižajo v državljane druge vrste, Čehi naj sami porušijo princip, ki jim ga varuje državni temeljni zakon, princip absolutne enakopravnosti. Čehi naj bi pomagali porušiti fundament, na katerem slonita njihovo in vseh avstrijskih Slovanov pravo in bodočnost! Z eno besedo: Čehi naj pripoznajo nemško manjšino v državi kakor narod privilegirancev, pred katerim naj se poniža slovanska manjšina, in na fundamentu,

gom. »Živi največ od trave in dobro vspeva, a koliko porabijo druge svinje koruze in druge krme!« Njegovo krdelo svinj je bilo radi tega le redko v svinjaku, ampak vedno na pašnikih, razun v dobi, ko je sneg pokrival tudi pašnike.

Bilo je tudi manjših zgradb v prostranem dvorišču Deli-dvora. Golobnjak, ki je stal že poševo, kurnik, ki je bil blaten, smradljiv in grozno zapuščen, za tem prešnica z veliko prešo, o katerej je trdil grof Orfeo, da je stara preko dvesto let. Sedaj je mirovala na svojem starem mestu in čuvali so jo kakor kak stari, časten spomenik iz davnih časov.

V najboljšem redu je bil hlev za konje z oddelkom za kočije, kateri je bil oddeljen od govejevega hleva. Tu je zapovedovala Melita, ki je imela v hlevu svojega jašca, a v oddelku za kočije svojo lahko, elegantno kočijo. Ona je bila tu neomejen gospodar in pazila je strogo na vse. Nadzirala je, je li dobivajo konji odrejeno krmo in ob določeni uri, je li jih vedno dobro čistijo, jašejo na sprehod, ali vpregajo ob lahki voz. Sluge so se bali mlade grofice, ker je zahtevala od njih, da vrše najtočnejše vse, kar jim je enkrat naložila. Na Rudničevem obrazu se je moglo videti, da ga je ta red v hlevu in

na katerem je slonelo popred pravo narodov, naj se dvigne ponosno poslopje nemške hegemonije! Nemci so pripravljeni, so navdušeni za premirje, to je njihov idejal, ali s pogojem, da se Slovani ponižajo. Da: ponižajo, kajti naravnost žaljivo je bilo, kakor je dr. Eppinger govoril o češkem državnem pravu in kakor je ironiziral aspiracije naroda češkega sploh. Tako je premirje, kakor si ga oni — tvrdka dr. Körber & nemški tovariši — žele s Čehi! Kakošen je še le oni, ki si ga predstavljajo z drugimi, bolj šibkimi narodi, sosebno z nami Jugoslovani!

Zato bo že bolje, da tvrdka dr. Körber & nemški tovariši ne prireja drugega vlaka, v čegar vagonih naj bi aspiracije narodov — ostale na mestu, na postaji! Naj le drdra vlak dalje z vsemi tovari: morda pridrdra vendar le na postajo, kjer ga vsprejmo državniki, resnični državniki, dorasli za pravično rešitev avstrijskega problema!

Avstrijski Slovani se že raje za nekoliko časa vozijo v enem in istem vlaku tudi z neprijetnimi tovari, nego da bi izstopili iz vlaka in — prevzeli ulogo krščana, kateremu govori Turek: Ne boj se brate, nič žalega se ti ne zgodi — le glavo ti odrežem!

Ne, ne, v tako premirje ne privolimo, kakor je priporočajo agentje tvrdke: dr. Körber & nemški tovariši!

Politični pregled.

V Trstu, 26. julija 1902.

Odstop ministra barona Kallaya. Graška »Tagespost« poroča, da v dobro informiranih krogih potrjujejo vest o odstopu skupnega finančnega ministra, barona Kallaya, kateri da pojde v pokoj iz — zdravstvenih oziror. Kakor mogoča naslednika se imenujeta sekojski načelnik v železniškem ministerstvu dr. Liharsik in ogrski ministerski svetnik, dr. pl. Popovics. (Pa tudi grof Khuen-Hedervary sanja baje take lepe sanje. Nedavno je bil zlezal — po dvajsetih letih svojega banovanja na Hrvatskem — na Sleme. A ljudje, ki čujejo travo rasti — so hoteli vedeti, da je bil temu trudu ekscelesca bana dvojni glavni namen. Prvič da je hotel s to »turo« dokazati, da je še svezih nog, in da se mu torej ni pla-

oddelku za kočije iznenadil. Konjem plemenite krvi, ki so bili v hlevu, je sijala dlaka od čistosti; grive in repi so bili počesani najskrbnejše, a kopita čista in oprana. Staje, jasli, gare, pod in vse drugo je bilo v največjem redu, kakor da je človek stopil v čisti hlev kake uzorne konjiške eskadrone.

»Jako lepo!« je rekel Branimir in pogledal grofa z nasmehom na obraza, kakor da bi ga vpraševal: »A zakaj ni tudi drugje tako?«

»Da, tu je red, ali brez moje zasluge«, je začel razjašnjavati grof. »Jaz imam že tako malo sreče, da me v dvoru nihče ne uboga. Predober sem, to znajo ti malopridneži, sluge, ter delajo, kar jim je ljubo. Ali tu zapoveduje moja hči, in čudno, nje se boje in ubogajo jo brez prigovora. Jaz sem že pozabil zapovedovati.«

Trebalo je celo uro, da sta grof in Branimir pregledala gospodarske zgradbe pri dvoru. Potem sta sela na upreženi lovski voz ter se odpeljala ogledovat poljsko gospodarstvo grofa Orfea. To je bilo skupaj in moglo se je precej hitro pregledati. Niti potrebne poljske poti niso manjkale, da se je moglo vse od blizu videti, ne stopivši niti z voza.

(Pride še.)

PODLISTEK

MELITA.

Povest iz naše dobe.

Spisal Josip Evgen Tomić; prevedel Radi.

Prvi del.

VI.

»Granarium« (žitnica), kjer se je spravljalo žito za tlake, je bil še sedaj od zunaj lepa, prostrana zgradba, no, navadno prazna. Žito se je navadno prodalo nekoliko dni po žetvi in tedaj je ostala žitnica vse leto prazna in zaklenjena. V njej je bila tedaj shramba plugov, bran in ostalega orodja, katero je ležalo tu zarjavelo in pomazano v največem neredu.

Tudi koruznjak je bil velik, ali prazen kakor žitnica. Prej, dokler so deli-dvorski plemenitaši imeli svoje kmete, je bilo tu koruze do druge bere. Ako je seljaku zmanjkalo hrane za družino, je potrkal na vrata svojega »zemeljskega gospôda« in bede je bilo konec. Sedaj nimata nič ne vlastelin, ne kmet. Tako tožita oba, ker jima je obema beda na vratu.

Svinjak je bil primitivno zgrajen iz širokih hrastovih desk. Deli-dvorna gospôda

šiti poti v Budimpešto in na Dunaj in potem eventualno včasih tudi v Bosno na pregledovanje; v drugo pa da se je hotel — za slučaj, da ga res pozovejo na rečeno pot — z višine slikovitega Slemna posloviti od mile mu Hrvatske, upravljane od njega toli uзорno skozi dvajset let do — izseljevanja v Ameriko v trumab. Ali, kakor rečeno, tako govore le znani jeziki ljudje, radi česar ni vsprejemati nikakega jamstva, da se grof Khuen-Hedervary res pripravlja, da nekoliko blagoslova od svojega upravnega talenta prenese na Bosno-Herzegovino.)

Pogajanja za obnovljenje nagodbe med Avstrijo in Ogrsko. Včerajšnja konferenca obeh ministerskih predsednikov, Szella in Koerberja, ter ministra za zunanje stvari, grofa Goluchowskega pod cesarjevim predsedništvom v Ischlu, trajala je od 11. ure zjutraj do 1. ure popoldne. Govori se, da ta konferenca ni imela nikakega vpeha. Doseženje soglasja se je zopet odložilo za poznejši čas in se za sedaj skupne konference ne bodo vršile več.

Boj proti redovniškim šolam na Francoskem. Predsednik Loubet je podpisal dekret, s katerim se zaukazuje, naj se zapro nekatere redovniške šole, ki se branijo zaustaviti svoje delovanje. Nadaljni obstanek je dovoljen le onim redovniškim zavodom, ki imajo dobrodelen značaj. Nekatere redovnice so izjavile, da ne zaprejo svojih šol ter da se uklone le sili. Včeraj je nekaj pariških gospa zaprosilo predsedniškovo soprogo za avdijenco, ali ta je dala gospem odgovoriti, da se ne more umešavati v stvari, ki spadajo v delokrog vlade.

Italijanska vnanja politika. Italija se je počela zadnje čase v svoji vnanji politiki nekako zelo samozavestno gibati. To vedenje Italije je pripisovati seveda njenemu zblizanju do Francije in Rusije, ki je močno utrdilo njen položaj v mednarodni politiki. Dokler se je Italija tesno oklepala trozveze, je v evropskem koncertu še manj veljala, nego naša država. In kako naj bi bila tudi taka zveza, kakor je trozveza, odkritosrečna in zanesljiva, ko je vendar notorično, da se interesi vseh treh zaveznih držav križajo med seboj? Nemčija stremi po avstrijskih deželah in Italija stremi tudi po avstrijskih deželah, vrhu vsega tega pa je v Avstriji jedna velevažna točka, namreč Trst in Primorje, po kateri stremiti obe državi, Italija in Nemčija. In take zavezaice naj bi si kaj zaupale, ko vedo, da vlada med njimi le navidezno prijateljstvo, ki se ob prvi priliki spremeni v najhujše sovražstvo, kar nam dokazuje tudi nedavna minolost. Še sedaj živi jeden vladar, avstrijski cesar, ki se je se svojimi četami moral braniti proti obema sedanjima — zavezaicema hkratu.

Italijanski državniki so enostavno prehiteli avstrijske državnike — a kdo ne bi prehitel teh naših državnikov, ki imajo še sedaj daljšo kito, nego Kitajci — in so si — italijanski diplomatje namreč — na Francoskem in Ruskem poiskali zvestih in zanesljivih prijateljev! A nasledki te razumne politike se že kažejo. Italija nastopa, kakor smo že omenili samozavestno — in ravno te dni odposlala je jeden del svoje mornarice na balkansko obrežje, drugi del pa na tripolitansko! To sta namreč oni dve deželi, kateri si želi Italija pridobiti.

Simptomatično je, da nobena druga država ne dela Italiji sitnosti radi teh korakov, ker je ravno splošno znano, da ima ista mogočne zaščitnike, na katerih pomoč se lahko zanaša. Naša država pa gleda od daleč vse to nerovno politično gibanje in čaka, da začne padati mana iz nemškega Berlina, iz prestolnice one države, ki je z našo državo zvezana le zato, da jo izrablja. Človek si res ne more misliti več zalepljenosti, nego se je dobiva na naših državnikih. Kako ulogo bi Avstrija lahko igrala, da je prehitela Italijo in se približala Franciji in Rusiji!

Pred vsem bi lahko — in to bi bilo neizmerne važnosti za bodočnost — brezobzirno nastopila proti svoji laški in nemški irredenti, ki jej izjeda življenski mozeg, potem pa bi imela popolnoma svobodno roko na onem delu Balkana, ki bi jej pripal po razdeljenju sfere političnega upljava med Avstrijo in Rusijo. Za mnenje slabotne in osamljene Italije bi se po taki konstelaciji ne zmenil nihče in ona bi se morala definitivno odpovedati svojim aspiracijam do Albanije in sploh do vseh pokrajin ob vztočnem obrežju Adrije, kjer bi Avstrija postala jedina vladarica.

Tako pa nič. Čakajmo le še nadalje, kaj nam bodo hoteli milostno ukazati v Berlinu! In glejmo le z indiferentizmom in fatalizmom kakega Turka, kako se Italija šopiri pred našim nosom.

Tržaške vesti.

Kraljevi srbski konzulat v Trstu je, kakor znano, odpravljen iz ozirov varčnosti. Zbog te odredbe je te dni bivši generalni konzul, dr. Svetozar Stanojević, odpotoval v Beligrad.

Finis coronat opus. Torej operat ljudskega štetja bi bil dovršen in to trdo, dolgo, trajno in naporno delo je — ako amemo verjeti neki listnici uredništva v »Piccolu« — kronano najlepšim vspehom. Seveda: če pravimo »najlepšim vspehom«, treba umevati to s potrebnim zrnom razsodnosti:

Vsipeh je nalepši za — camorro! Neki radovednež je bržkone doposlal uredništvu »Piccolove« uljudno vprašanje, kako je prav za prav s tem nesrečnim ljudskim štetjem v Trstu? In uljuden — kakor je vedno vredni in uljudni naš »Piccolo« — je takoj ugodil radovednosti dotičnika s pojasnilom, da rezultati sicer niso še oficijelno razglašeni, ali ugotovljeni da so že in tudi znani — njemu, »Piccolu«.

Dotičnega povpraševalca je menda v prvi vrsti zanimalo razmerje med prebivalstvom tržaškim po narodnosti, kajti »Piccolo« pojasnjuje ravno to najprej. A mi smo uverjeni, da smo tu tudi med našimi čitatelji vzbudili največ radovednost in se nam zdi, da jih kar vidimo, kako upirajo svoje oči v nas in natezajo ušesa, da čujejo izvestje laškega lista... o številu Slovencev, kolikor jih je v mestu in v okolici... menite?! Ne, to, koliko nas je, to že vejo naši ljudje sami tako nekako približno. Marveč je radovednost čitateljev gotovo koncentrirana v vprašanju: koliko je Slovencev, katerih niso našli: koliko so nas potajili, ali še konkretnije povedano: koliko slovenskih duš mora večati število italijanskega prebivalstva v Trstu?!

Na to so bili menda pripravljeni naši čitatelji, kakor smo bili tudi mi, da slovenski element tudi o tem štetju poda mnogo gnojila, ki naj gnoji laško njivo, da bo iz našega elementa velik kontigent sinov avite culture! Pričakovali smo in pripravljeni smo bili mi na marsikaj, na mnogo... ali danes prihajamo čitateljem s poročilom, da nas je »Piccolo« vendar popolnoma presenetil. Pričakovali smo sicer izdatne amputacije na našem organizmu, pričakovali smo, da bodo temeljito strigili na našem številu, ali kaj takega — vendar ne!!

Veste, koliko so nas našli glasom obvestila v »Piccolu«, v mestu in v okolici, vsega skupaj?! Čujte, in kolnite, ali pa se smejte, kakor hočete! Vsega skupaj, v mestu in po okolici, so nas našli baje celih 26.000 duš.

Tako se glasi obvestilo v »Piccolu«. Da si nam je — ob znanih razmerah med oblastmi in rečenim glasilom — računati s precejšnjo gotovostjo, da to obvestilo odgovarja resnici, vendar se hočemo za danes vzdržati nadaljnjih pripomb na to in ono adreso, ki nam silijo iz peresa... »Piccolo« je sicer pripoznalo poluslužbeno glasilo slavne občinske oblasti v Trstu in nič manj slavne č. kr. vlade v Primorju, vendar hočemo že iz spoštovanja do formalitet počakati na uradno razglasenje podatkov zadnjega ljudskega štetja, ko bomo imeli tudi od poklicane oblasti avtoritativno potrdilo, da so tržaški — operaterji res izvršili tako nečuvno amputacijo, kakor nam jo naznanja »Piccolo«.

Ne, prijatelji, ne treba se jeziti, ampak vsprejmemo s primerno filozofsko mirnostjo tudi to — operacijo našega organizma na papirju!

Ali vsprejmemo jo tudi z odločno voljo, da bomo dan na dan, ob vsaki priliki, dokazovali z dejstvi, da tisti, katere so potajili, vendar le žive!! Da bomo videli potem: ali bodo nam koristili več oni, ki žive, ali pa nasprotnikom oni, ki so proglašeni mrtvimi — na papirju!

S slavnimi oblastmi, cerkvenimi in posvetnimi, pa bo trebalo iz dna srca, od tam, kjer kuha in vre, govoriti besedo, čim bi se hotele na naše klice po svojem pravu sklicevati na tržaško... statistiko... Bog nam odpusti naše grehe!

Čakajmo torej na oficijelno razglasenje. **Dr. Krstić v luknjo!** Kakor smo že javili svoječasno, ima Krstić odsedeti trimesčni zapor, v kateri je bil obsojen na razpravi,

ki se je vršila v slučaju Podmenik. Krstić pa bi bil rad še nekoliko odložil ta zapor in je na tukajšajo svetovalsko zbornico uložil prošnjo, naj bi mu nastop kazni za nekoliko časa odgodili. Prošnjo je utemeljeval s tem, da je bolan vsled 20dnevnega zapora in da ima kakor upravitelj »Ville Ambrosini« v Matuljah mnogo posla, ker da je sedaj tam mnogo tujcev, kar pa ni res, ker prebiva tam vedno znana »teta Jambrožija« sama. Ali ta je hotela svojega ljubljence obdržati še nekoliko časa pri sebi, kar se jej pa ni posrečilo, ker je svetovalska zbornica odbila prošnjo in bo moral Krstić — v luknjo.

Čujte in stnite! Prejeli smo: Dne 26. t. m. sem bil slučajno šel po svojih opravkih na »Rdeči trg« (Ponte rosso.) Bilo je ob 6. uri zjutraj. In tedaj sem naletel na ta-le nečuvni slučaj. Neki naš kmet je prodajal smokve. Kar je prišel k njemu neki lačni subjekt, da bi si — kakor se je pokazalo pozneje — na račun siromašnega kmeta rad okrepčal želodec. Vprašal je kmeta, po čem da prodaja fige? Na odgovor kmeta, da po novčiču, je menil slepar, naj mu da po dve figi za en novčič. Ko pa je kmet odgovoril, da ne more, mu je nesramno človeče zabrusilo v obraz psovko: »Poreho de ščavo! Moreš že, ali nočeš!«

V našem kmetu je seveda zavrelo in je zavrnil nesramneža, naj gre v Kalabrijo zasramovat, ne pa tu na naši zemlji!! Na to sta se pričakala še nekaj časa sem in tja, a veste, kaj se je zgodilo potem?! Nesramno človeče iz gladne Italije je reklo kar naravnost: »Noi spetemo solamente uno che l'mori in Austria, e dopo vederemo, ki che sarà padrone da Trieste«. Čitaljem, ki ne umejo laški, bodi povedano, da se to tako le glasi, prevedeno na slovenski: **Mi čakamo samo enega, da umre v Avstriji in potem bomo videli, kdo bo gospodar Trsta!**

Je-li treba praviti razsodnemu človeku, koga je menil ta kraljevsko-italij. postopač?! Je-li treba praviti, na čega v o smrt čaka laška irredenta?! Je-li treba praviti, komu žele, da bi zatisnil svoje oči, da potem oni postanejo gospodarji Trsta? Ne, ne treba praviti.

Ni dosti torej, da nam tu na naših tleh ne puščajo mirno prodajati svojih pridelkov, ni zadosti, da nas psujejo, ako jim nočemo dati kakor bi hoteli oni, ni zadosti, da nas zasramujejo s ščavi in ščave (kakor se je zgodilo sedaj temu kmetu in nedavno temu tudi neki slovenski dami istotako na »Rdečem trgu«, kakor je bilo opisano v »Edinosti«) ne, ampak kar pripovedujejo nam že in groze, kako da bodo v nedalnji bodočnosti oni gospodarji Trsta!

Quousque tandem?! kličemo mi onim, ki bi bili, če bi se zavedali svoje dolžnosti in odgovornosti, že davno zaklicali tem prepotentnim usiljenecem svoj »Quos ego!« in ga tudi že davno izveli! Da, mi kličemo: Kako dolgo še bodo poklicani činitelji zlorabljeni našo potrpežljivost s tem, da nočejo zagrometi (in svoj grom podpreti z dejanji) domači irredenti: tu so avstrijska tla, na katerih ima avstrijski Slovan svoje pravo! — irredenti iz kraljestva pa: tam je meja?!!

Zadnji odmevi tržaških februar-skih dogodkov. Danes zjutraj, torej po 5 in pol mesečni bolezni, zapustil je bolnišnico zodnji ranjenec iz za februar-skih dogodkov, poštni uradnik g. Fran Fitzko, kateremu je kroglja iz vojaške puške prestrelila nogo. Zdravnikom se je posrečilo ohraniti ranjencu nogo, dasi je bila v veliki nevarnosti.

Zopet stara pesem! Pišejo nam: Nekaj časa sem se je dogajalo le še redkokedaj, da bi naši »dobri« sosedje trgali slovenske lepake. Zadnji čas pa, kar izginevajo slovenski lepaki z zidov! Izlasti se godi to z lepaki »Kola«. Ali dotični — mascalzoni naj si zapomnijo, da imamo mi poleg državnih (za ta slučaj) tudi svoje stražarje in upamo, da se nam posreči zasačiti te junake — culture! Prosimo pa vse našince, naj pazijo na te zlikovce in naj jih, v slučaju, da se jim posreči zasačiti jih na trganju slovenskih lepakov, izroče redarstvu, da jih ista ozdravi od te slovanofobske — bolezni!

Protest. V naše uredništvo je prišlo več členic bratovščine sv. Nikolaja pri sv. Jakobu, ki so nas naprosile, naj priobčimo njihov odločni protest proti temu, da se bratovščina v slučajih smrti služi le pri pogrebnem podjetju Cappelan. V prvi vrsti zahtevajo, ako hoče bratovščina, da one ne izstopijo, da se jemlje ozir na podjetje Možetič-Enei, ali če že to ne, pa vsaj na podjetje

Zimolo, čegar lastnik vendar ni tako nasproten naši narodnosti, kakor je — kakor je v obče znano — lastnik prvo imenovanega podjetja! Če že katero podjetje — ob sedanjih bojih, ob sedanjem probujanju slovenskega življa v Trstu!! — meni, da more vendar-le ostentativno kazati svoje mišljenje, nasprotno temu življu, potem pa tudi mora biti pripravljeno na to, da bo slovenski element izvajal konsekvence. Zato pa protestovalke ne dopuščajmo mnenja, kakor da bi bile nasprotno podjetju Cappelan, ampak one izvajajo le najnaravnejše konsekvence iz tega, kar kaže svetu lastnik tega podjetja sam.

Vodstvo bratovščine je opozorjeno.

Procesija pri sv. Jakobu. Predsedništvo »Bratovščine sv. Cirila in Metodija« nas je naprosilo objaviti, da bo početek procesije pri sv. Jakobu okoli 6. ure in pol zvečer. Potrebno je torej, da se zberó vsi udje — bratje in sestre sv. Cirila in Metodija — že ob 6. uri pred cerkvijo sv. Jakoba.

Za Marijino družbo je pa zbiralistič v slovenski dekliški šoli. Marijina družba se udeleži procesije pod svojo zastavo in z družbinimi svetinjami, »Marijine hčere« pridejo tudi z družbinimi pasovi. Sveč ni treba nositi.

Priporoča se vsem, da pridejo pravčasno.

Razpis učiteljske službe. Na petrazredni deški ljudski šoli s pravico javnosti v Trstu se razpisuje služba učitelja s 1280 K letne plače in 240 K stanarine.

Zakonito opremljene prošnje naj se dopišljejo podpisanemu vodstvu do 10. avgusta t. l.

Vodstvo družbe sv. C. in M. Ljubljana, dne 13. julija 1902.

Zadeva kavarnarskih uslužbencev. Vsled »ultimatuma«, ki so ga kavar. uslužbeni podali kavarnarjem, imeli so slednji včeraj popoldne shod, na katerem so sklenili, da ne dovoli nikakih večih kocesij ter da vstrajajo na svojih zadnjih sklepih.

Ta sklep kavarnarjev bo imel skoraj gotovo za posledico štrajk uslužbencev.

Lastnik kavarn »Commercio« in »Tedesco« nas je naprosil, naj objavimo, da bodo v njegovih kavarnah tudi v slučaju štrajka gostom časopisi na razpolago.

»Polo nord« na jugu. Danes zjutraj so odpeljali po izgonu iz našega mesta onega italijanskega podanika Jesse Brandanija, ki se je tu predstavil za potovalec okoli zemlje in je pravil, da potuje sedaj na severni tečaj! Imel je tudi, kakor smo že poročali na prsih zapisano »Polo nord«. Vse to pa je bil le švindler, da se tako na lahek način preživi in pobegne laški policiji, katera ga je iskala. Kljub svojemu »Polo nord« moral je torej revež vendar potovati na jug, v solunsko Italijo, kjer ga pa vendar-le postavijo — v senco!

»Svetilnik«. Zaradi tehničnih zaprek izšel je »Svetilnik« še le danes. Vsebinska mu je raznovrsna in zelo zanimiva. Prihodnja številka izide zopet redno. Vdobja se na prodaj tudi po tržaških tobakarnah.

Dražbe premičnin. V poned., dne 28. julija ob 10. uri popoldne se bodo vsled naredbe tuk. c. kr. okrajnega sodišča za civilne stvari vršile sledeče dražbe premičnin: ulica S. Francesco 168; pohištvo in podobe; trg Alessandro Volta 3, hišna oprava; ulica S. Giovanni 6, strelovski in peči; ulica Alfieri 2a, hišna oprava; ulica Cassa di Risparmio 1, hišna oprava; Verdela 538, voz na 4 kolesa.

Vremenski vestnik. Včeraj: uploner ob 7 uri zjutraj 24.1° ob 2. uri popoldne 27.5° C. — Tlakomer ob 7. uri zjutraj 762.0 — Danes plima ob — predp. in ob 11.23 pop.; oseka ob 6.7 popoldne in ob 6.11 popoldne.

Društvene vesti.

Jutri v nedeljo, 27. t. m. se sklene šolsko leto otroške vrta na Greti. Ob tej priliki prirede otroci svojo veselico. Že včeraj smo trkali in prosili, da se vsakdo, komur je le možno, udeleži te otroške veselice. Upamo, da nasa prošnja ni padla na trdo skalo. Ne se izgovarjati s tem, da te veselice so samo za otroke — in stariše teh otrok! Vsi skupaj gotovo več storimo in dodamo, nego same uboge matere teh otrok!

Vstopnina na veselico sicer ni določena nikaka, vendar se bodo ob vstopu pobirali darovi. To pa posebno z ozirom na velike potrebe tega zavoda.

Veseliča se bo vršila na zelenem vrtu gostilne g. Petelin. Začetek veselice točno ob 5. uri pop.

Bratje in sestre! pridite in pokažite, da sočutstvujete s tužnim Rojanom in Greto!

O d b o r.

Prva obletnica razvija zastave pevskega društva »Kolo« obeta biti, kakor kažejo znamenja, prava narodna manifestacija v prilog vrlim kolašem.

Veseliča začne nekoliko po napovedani uri. To je prav, ker se naše ljudstvo želi udeležiti procesije povodom cerkvenega patrona pri sv. Jakobu, a velika večina teh pride potem tudi na koncert. Tako počaste farnega patrona in naše »Kolo«. Blagajna na koncert se odpre, kakor se nam poroča, mesto ob 4. še le ob 5. uri, kar naj slavno občinstvo vzame na znanje.

Pevsko društvo »Kolo« v Trstu vabi na vrtni koncert v proslavo prve obletnice razvija druž. zastave, ki ga priredi jutri v nedeljo dne 27. julija 1902 na vrtu slovenske šole pri sv. Jakobu (ul. Giuliani št. 28).

Vspored: 1. Parma: »Mladi vojaki« koračnica, godba. 2. Majeen: »Vida«, valček. 3. Iv. Laharnar: »Pozdrav«, mešan zbor. 4. Ferjančič: »Oj slovenska zemljica, godba. 5. I. pl. Zaje: »Hrvaticam«, možki zbor z bariton-solo. 6. I. pl. Zaje: Seljanko, dušo draga, romanca iz opere »Lizinka«. 7. K. Bendl: »Križaci na morju«, velik mešan zbor. 8. Ziehrer: »To je v naši krvi« mazurka. 9. A. Nedved: »Nazaj v planinski raj«, mešan zbor. 10. Majeen: »Slovenski svet« veliki potpourri. 11. Umetalni ognji. 12. Vodražka: »Za naše dame«, polka fr. 13. Dr. Jenko: Podoknica iz op. »Teharski plemiči«. 14. Ipavec: »Domovini«, pesem; 15. Volarič: »Vesela družba« mazurka; 16. Ziehrer: »Avstrija v zvokih«, valček; 17. Koračnica, godba. — Svobodna zabava, na kateri bo svirala Majeen-ova godba.

Plesni odsek trgov. Izob. društva naznanja členom, da priredi dne 3. avgusta, vrtno veselico s plesnim venčkom v gostilni »Miraboseo« na Vrdeh. Na vrtni veselici in k plesu bo sviral popolni orkester od sv. Jakoba. Vrt bo razsvetljen z narodnimi balončki in prirediti se šaljiva pošta in tombola z mnogimi dobitki.

Ustop bo dovoljen samo udom in vabljenim.

Vabilo na otroško veselico, ki jo priredi zasebni otroški vrtec v Škedenju, v nedeljo dne 27. t. m. v dvorani gospe Marije Sancin-Čemot.

Vspored: 1. Slovenska govorica, deklamacija. 2. Pridna Metka, deklamacija. 3. Prizor na polju. 4. Petje. 5. Čevljarski učene e, prizorček. 6. Angelj varuh, dvogovor. 7. Sirota pred Marijino podobo, prizorček. 8. Otroci v majniku, prizor. 9. Kosec, prizorček. 10. Otrokova zahvala koncem šolskega leta, deklamacija.

Med točkami udarja škedenjski tamburaški zbor. — Začetek ob 5. uri pop. — Vstopnina na veselico 25 nvč.

Vodstvo otr. vrta.

Vesti iz ostale Primorske.

× **Za hrvatsko šolo na Reki.** V sredo večer je bil sestanek odbora za hrvatsko šolo na Reki. Na tem sestanku je bil razgovor o vedenju mestnega zastopstva nasproti poznani predstavi reških Hrvatov in o odgovoru župana dra. Vio na urgencijo barona Vranyczany-a. Sklenilo se je, da od občinskega zastopstva ne bodo ničesar več pričakovali, ampak da je storiti potrebne korake na višjo kompetentno oblast, kateri je predložiti krivice, ki jo v tem pogledu trpi hrvatski živelj na Reki, ter zahtevati potrebno, da se v ljudski naobrazbi da Hrvatov vsaj najprimitivnejše.

× **Mesto poštnega odpravnika** na e. kr. poštne uradu (III/5) v Žagi pri Boveu (pol. okraj Tolmin) je razpisano proti pogodbi in kavci 400 K. Letna plača 450 K, uradni pavšal 120 K in letni pavšal 140 K za lokalno dostavljanje poštilh pošiljatev.

Prošnje v teku treh tednov na pošto in brzojavno vodstvo v Trstu.

× **Morski volk.** Poveljnik parnika »Abbazia«, kapitan Prandić, je prijavil predvčerajšnjim pristaniškemu uradu na Reki, da je med vožnjo z Reke v Bakar na višini blizu Urinja videl dva metra dolgega morskega volka, ki je plaval v smeri proti Reki.

Vesti iz Štajerske.

— **Nemško žensko učiteljske v Mariboru.** Kakor drugače ni bilo pričakovati, je deželni zbor štajarski sklenil ustanoviti v Mariboru nemško žensko učiteljske. Namen tej novi potrti smo že označili! Na tem zavodu se bodo vzgajale učiteljice, ki naj preplavijo slovenski Spodnji Štajer kakor — nemške misijonarke. Za tako propagando imajo deželni upravitelji vedno denarja, za resnične kulturelne potrebe slovenske 1/3 vsega prebivalstva pa nimajo nikoli denarja.

— **Prijet morilec.** L. 1897. našli so pri Brežicah v leseni hišici umorjeno prodajalko tobaka Pintarič. Morilec jo je oropal. Sedaj so prijeli nekega doslužnega topničarja imenom Filip Wultoln, ki se je sam izrazil, da je neko žensko zadavil. Ob času umora je v bližini Brežic služil za hlapeca.

— **O umorstvu kapelana Mikliča.** »Domovina« trdi, da so kapelana Mikliča napadli neki »surovi« štajerčevi pristaši.

— **Razmere na celjskem nemškem gimnaziju** so res kaj lepe. Duh narodnega sovraštva se je preselil tudi med mladino na tem zavodu. Dijaki, obeh narodnosti niti ne obučujejo več med seboj, ampak so razdeljeni v dva sovražna si tabora.

Ni jedne osebe je ni na gimnaziju, ki bi se kazala vzvišeno nad ta razpor, ki bi jednako ljubila dijake obeh narodnosti.

In nič nade ni, da bi se te žalostne razmere spremenile. Zato je jedini izhod iz njih ta, da Slovenci celjskega okrožja dobe svoj lastni viši gimnazij! Znamenje sedanjih razmer na gimnaziju je dejstvo, da je ravnatelj pristvoval komersu abiturientov, ra katerem so bili vsi govori nadahneni skrajno nacionalnim nemškim duhom. Že čut za najnavadnejši takt bi bil moral ravnatelju zabraniti to.

Razne vesti.

Madjarske denunciacije proti Slovakom. Madjari so začeli s posebno jezo proganjati rodoljubno društvo hrvatskih žen »Živena« ter je denuncirajo na vse strani z namenom, da bi to društvo vlada razpustila. Ali ne gre jim prav iz pod rok ta grdi posel. Pred nekoliko dnevi je priobčil »B. H.« dopis, v katerem obtožuje to društvo, da je v moravskih in čeških društvi obelodanilo poziv na Čehe, da isti v čim večem številu pridejo na letošnji občni zbor »Živena«, ter da bo o tej priliki »protimadjarski« o groza — koncert!

Pisateljica Elena Soltesova, ki je predsednica »Živena«, pa je v istem listu popolnoma pobila te obdolžitve in označa trditve dopisnika kakor gole denunciacije.

Madjari se nekam posebno boje letošnjega zborovanja »Živena«, kajti o tej priliki se zbere v Turčanskem sv. Martinu ves slovaški rodoljubni možki in ženski svet, a pride tudi mnogo Čehov.

Drugi izkaz daril »Podpornemu društvu za slovenske visokošolce v Gradcu za leto 1901—02. Od 9. februarja 1902. do 13. julija t. l. poslali so temu društvu: Slavno posojilno društvo v Ptuj 1210 K, slavna posojilnica v Celju 830 K, slavna ljudska posojilnica v Gorici 100 K, slavna posojilnica v Mariboru 80 K; po 60 K: slavna posojilnica v Brežicah in kmetijska ljubljanske okolice v Ljubljani; po 50 K: neimenovani Nemec v Gradcu, slavna posojilnica v Slovenski Bistrici in slavna okrajna hranilnica v Idriji; po 40 K: slavna družba sv. Cirila in Metodija v Ljubljani, slavna posojilnica v Šmarji pri Jelšah; po 30 K: slavna kmetijska posojilnica na Vrhniki in g. Anton pl. Susić, e. kr. polkovnik v pokoju Celju; po 20 K: g. dr. Andrej Ferjančič, e. kr. višje deželne sodnije svetnik, državni in deželni poslanec v Ljubljani, g. Oskar Gabrček, veliki posestnik in drž. poslanec v Tolminu, prevz. g. dr. Mihael Napotnik, knez in škof levantinski v Mariboru, gospod Viljelm Pollak, zasebnik v Trzinu, slavne posojilnice v Logatcu, v Ormožu, v Ribnici in na Vranskem, g. dr. Friderik Ploj, e. kr. dvorni svetnik in drž. poslanec na Dunaju, g. Fr. Robič, e. kr. profesor, posestnik in deželni odbornik in drž. poslanec v Gradcu, g. Simon Rutar, e. kr. gimn. profesor v Ljubljani, g. dr. Ivan Tavčar, odvetnik, dež. in drž. poslanec itd. v Ljubljani; gospod dr. Jožef Unterlugauer, bosansko-hercegovinski svetnik v pokoju v Gradcu in uč. gospod Jožef Žižekar, župnik, državni in deželni poslanec v Vidmu; po 12 K: g. dr. Ljudevit

Gumplowicz, e. kr. vaučiliški prof. v Gradcu; po 10 K: g. dr. Janko Babnik, e. kr. ministarski tajnik na Dunaju, g. dr. Ivan Dečko, odvetnik in dež. poslanec v Celju, g. dr. Peter DeFranceschi, primarij v Novem mestu, g. dr. Jurij Detiček, e. kr. notar v Celju, g. Frančisek Goli, trgovec in posestnik v Idriji, g. Vekoslav Goriup, veletržec itd. na Proseku, g. dr. Anton Gregorič, prof. bogoslovja, drž. in dež. poslanec v Gorici, g. dr. Karol Grossmann, odvetnik v Ljutomeru, g. Fran Hauptmann, e. kr. prof. na učiteljskem v Gradcu, g. dr. Tomaž Horvat, odv. v Ptuj, g. Andrej Jurtela, prof. v Staropolju v Kavkazu, g. Martin Koebek, e. kr. notar v Konjicah, g. Fran Kolman, veletrgovec v Ljubljani; slavna posojilnica v Konjicah 40 kron. (Pride še.)

Brzojavna poročila.

Ia deželnih zborov.

DUNAJ 26. (B.) V deželnem zboru so poslanci Kolisko in tov. predložili nujni predlog zahtevajoči predloge zakonskega načrta, s katerem se nemški jezik določi kakor jedini učni jezik v vseh javnih ljudskih in meščanskih šolah Nižje Avstrije.

ZADAR 25. (B.) V predpoludanski seji so se odobrila poročila o uravnavi plač in mirovin deželnih uradnikov, o uvedanju pouka v staroslovenskem jeziku na učiteljskih v Zadru in Dubrovniku in zboljšanju plač učiteljev.

Predlog posl. Parića za preosnovo volilnega reda z uvedenjem splošne kurije in pomnoženjem poslancev in deželnih odbornikov se je izročil deželnemu odboru.

V večerni seji je bil vsprejet predlog posl. Biankinia proti podaljšanju vinske klavzule in potem še predlog za zgradbo železnice Knin-Novl.

Poljedeljska razstava v Avelino.

DUNAJ 26. (B.) Glasom sporočila kraljevega italijanskega poslanstva na Dunaju, bo v Avelino v Italiji v času od 13. do 31. avgusta mednarodna razstava poljedeljskih strojev in orodij, katere se udeležijo — najznamenitejši trgovinski instituti onih krajev.

Proti redovniškim šolam na Francozkem.

PARIZ 26. (B.) Sinočnji večer je minol mirno. Le v samostanski šoli v Rue St. Maur je došlo do neznačnega pojave. Kakor poroča »Libre Parole« so dobile sestre na večer ukaz, naj gredo v svoje samostanematice, a jim je zabranilo to kakih 40 oseb, ki so nastopili kakor njihovi zaščitniki. Da prepreči kalenja miru, je kardinal Richard odredil, da se za jutri določeno deljenje nagrad gojencem krščanskih šol, ki se je imelo vršiti v cerkvi Notredame, ne bo vršilo.

PARIZ 26. (B.) Ministerski predsednik Combes je dal prefektom onih departementov, kjer obstoje kongregacije, ukaze, naj generalne višje v njegovem imenu in uradno obvestijo, da bo vlada dotične kongregacije smatrala odgovorne za vedenje podrejenih jim zavodov, ki se morajo zapreti na podlagi zakona od 1. julija 1901., kakor tudi za kaljenja miru, ki bi eventualno navstala vsled tega vedenja.

Kolera

KAIRA 26. (B.) Reuterjeva pisarna javlja: V zdravstvenem uradu je bilo danes naznanjenih 118 slučajev kolere.

Marko Biri

je preselil svojo čevljarnico in zalogo obuvala iz trga Zonta na

Ponte della Fabbra št. 2.

(uhod v ulici Torrente)

Slavnemu občinstvu se uljudno priporoča za obilen obisk, kajti v zalogi ima obuvala vsake vrste in po najnižji ceni.

Tudi popravlja staro obuvalo.

GORIŠKA LJUDSKA POSOJILNICA registrirano društvo z omejeno zavezo, v Gorici

Gosposka ulica hšt. 7., I. nadstr. v lastni hiši.

Hranilne vloge sprejemajo se od vsacega že tudi ni član društva in se obrestujejo po 4½%, ne da bi se odbijal rentni davek.

Posojila dajejo se samo članom in sicer na menjice po 6% in na vknjizbe po 5½% Uraduje vsaki dan od 9. do 12. ure dopol. in od 2. do 3. ure popol. razven nedelj in praznikov.

Stanje hran. vlog leta 1900. Kron 1.263.563 Poštne-hran. račun št. 837.315.

Aleksander Levi Minzi

Prva in največja tovarna pohištva vseh vrst.

TRST

TOVARNA:
Via Tessa,
vogal
Via Limitanea

ZALOGA:
Piazza Rosario št. 2
(šolsko poslopje)
In Via Riborge št. 21

Telefon št. 670.

Velik izbor tapetarij, zrcal in slik, izvršuje naročbe tudi po posebnih načrtih.

Cene brez konkurence.

(ILUSTROVANI ČENIKI ZASTONI IN FRANKO Predmeti postavijo se na pa. obrod ali železnico franko

MIZARSKA ZADRUGA V GORICI

z omejenim jamstvom

naznanja slovenskemu občinstvu, da je prevzela

prvo slov. zalogo pohištva

iz odlikovanih in svetovnoznanih tovarn v Solkanu in Gorici

Antona Černigoj-a

katera se nahaja

v Trstu, Via Piazza vecchia (Rosario) št. 1.

(na desni strani cerkve sv. Petra).

Konkurenca nemogoča, ker je blago iz prve roke.

FERDO GUŠTINČIČ

klesarski mojster

TRST (via Giuliani 11) — BARKOVLEJE (zraven pokopališča)

Izvršuje vsakovrstna in najfinejša ornamentalna dela kakor n. pr.: oltarje, spomenike, kipe, poprjsa. — Razna dela iz mramorja, cementa in gipsa, kakor tudi slike po fotografiji v vsakovrstnih formatih itd. itd. Več slik je na ogled v »Narodnem domu« v Barkovljah.

Lastni kamenolom v Petrovici (Repen). Zage na motor.

Cene po pogodbi in jako nizke.

Priporočuje se slav. slovenskemu občinstvu za obile naročbe udani

Ferdo Guštinčič

klesarski mojster.

VELIKA ZALOGA

snovij za moške obleke

iz tu- in inozemskih tovarn

Nasl. Frana Hitty

ul. Barriera vecchia 13.

Velik izbor:

perila, perkalja, cefira, satena.

Specijaliteta podlag (fodre) in drobnarij za krojače.

Naročbe za moške obleke po meri se izvrše po zelo ugodnih cenah v 24 urah.

Na zahtevo vzorci brezplačno in poštne prosto.

Spoštovane slovenske gospodinje

Zahtevajte pri svojih trgovcih

ново

Ciril-Methodijevo

cikorijo.

Zahtevajte povsod
voščilo (biks)
 v korist družbi sv. Cirila in Metoda, katero je najbolje in najceneje. V Trstu je prodajajo g. trgovci J. Prelog, Anton Furlan, Zgur & Popatnik, Matija Milonig, Andrej Urdich, Alojz Plesničar, Bambič Jakob, Kranjc Josip, Kocjančič Josip, Ivan Tomazič, Anton Cek, Emil Cumar itd.
 Glavna zaloga:
tvrdka J. Drufovka v Gorici.

Blag. gosp.
Gabriel Piccoli
 lekar
 dvorni zalažnik Nj. sv. papež
 Leona XIII.
 v Ljubljani.
 Potrjujem prejem steklenice Vaše tinkture za želodec, katero morem najtopleje vsakomur priporočati, kajti rabim jo že od leta 1878 in zmiraj mi je kot izbornu učinkujočo zdravilo služila pri želodčnih in črevesnih boleznih.
 Krmin, 13. maja 1897.
Miroslav Leitner,
 c. kr. davčni blagajnik.

Z uporabo Vaše izborne tinkture za želodec sem rešen skoro dve leti trajajoče želodčne bolezni ter sem popolnoma ozdravel, kar z lahko vestjo potrjujem in to tinkturo za želodec le priporočam vsem, ki trpe na želodčni bolezni.
 Strasoldo (Primorsko), 6. marca 1898.

Karel grof Strasoldo.
 Razprodaja se v lekarnah v Trstu, Istri, Dalmaciji, Primorskem, Gorickem in Tolminskem po 30 stot. steklenica.

Velikanski izbor raznega pohištva
 spalne in jedilne sobe, svetlo ali megleno politirane.
Bogat izbor
 divanov, okvirjev, ogledal, stolic, stenskih ur
 se nahaja v dobroznani
zalogi pohištva
Rafael Italia
 Trst - ul. Malcanton št. 1. - Trst.

Trgovina z izgotovljenimi oblekami.
Salarini Ponte della Fabbra št. 2, vogal ul. Torrente. Podružnica Ulica Postenuove št. 3. Zaloga izgotovljenih oblek za moške in dečke priporočamo posebno za binkošne praznike in birmo; obleke za moške od gl. 6.50 do 24, za dečke od gl. 4.50 do 12, suknene jope v velikem izboru od gl. 3 do 8, suknene hlače od gl. 1.80 do 4, volnene goldinarjev 4.50 do 9. Velik izbor površnih sukenj v modernih barvah od gl. 9 do 16. Volnene obleke za dečke od 3 do 12 let od gl. 2.50 do 9, od platna ali satena v raznih barvah od gl. 1 do 5. Haveloki za moške in dečke po najnižji ceni. Hlače od moških (zlojerna koža) za delavce, izgotovljene v lastni predilnici na roko v Korminu od gl. 1.30 do 2.
 Lastna posebnost: črtane močne srajce za delavce gl. 1.20. Velika zaloga snovij za moške na meter ali tudi za naročbe na obleke, ki se izgotovijo z največjo točnostjo v slučaju potrebe v 24. urah.

S koščekom sladkorja zavžite po potrebi 40 do 50 kapljic
A. Thierry-jevega balzama
 da obvarujete prebavne organe, ojačite slabosti in zadobite mirno čiščenje. Edino pristno se zeleno varstveno znamko »nuna« in na kovinskem zamašku vtisnjeno tvrdko. Vdobja se v lekarnah.
 Po pošti 12 malih ali 6 velikih steklenic 4 krone.
Thierry (Adolf) Limited lekarna k angelju varuhu v Pregradi (Rogatec Sauerbrunn.)
 Naj se izogiblje ponarejanj ter pazi na zeleno varstveno znamko »nuna«, ki je registrirana v vseh naprednih državah.

Stanje hranilnih vlog: 15 milijonov K.
 Rezervni zaklad: okroglo 350.000 K.
Mestna hranilnica ljubljanska
 na mestnem trgu zraven rotovža
 sprejema hranilne vloge vsak delavnik od 8 do 12. ure dopoldne in jih obrestuje po 4% ter pripisuje nevzdržene obresti vsacega pol leta h kapitalu. Rentni davek od vložitnih obresti plačuje hranilnica iz svojega, ne da bi ga zaračunila vlagateljem.
 Za varnost vlog jamči poleg lastnega rezervnega zaklada mestna občina ljubljanska z vsem svojim premoženjem in vse svojo davčno močjo. Da je varnost vlog popolna, svedoči zlasti to, da vlagajo v to hranilnico tudi sodišča denar maloletnih otrok in varovancev.
 Delarne vloge sprejemajo se tudi po pošti in potom c. kr. poštne hranilnice. Poštno-hranilnične sprejemnice dobivajo se brezplačno.

Tržaška posejilnica in hranilnica
 registrirana zadruga z omejenim poročtom.
 ulica S. Francesco šte. 2, I.
 Telefon 952.
 Hranilne vloge se sprejemajo od vsakega, če tudi ni ud zadruga in se obrestujejo po 4%. Rentni davek od hranilnih ulog plačuje zadrž. sam. Vloga se lahko po 1 krono. Posejila dajejo se samo zadržnikom in sicer na uknjižbo po 5 1/2%, na menjico po 6% na zastavo po 5 1/2%.
 Uradne ure so: od 9—12 dopoldne in od 3—4 popoldne.
 Izplačuje se: vsaki dan ob uradnih urah ob nedeljah in praznikih je urad. zaprt.
 Poštno hranilnični račun 816.004.

PODJETJE ZIMOLO - TRST
 Prvo podjetje
 za pogrebne svečanosti
 ustanovljeno leta 1876.
 Pisarna: Corso 41 - Zaloga: ul. Istituto 15
 Telefon št. 141 - Telefon št. 145
 Sprejemajo se pogrebi v veliki gali in I., II., III. IV. razreda; prevzi mrličev v tu- in inozemstvo; katafalki v cerkvah za pogrebne svečanosti.
 Izvršuje pogrebe v popolno črni, v zlato-črni, srebrno-črni in zlato-modri barvi.
 Velika zaloga kovinskih krst, navadnih in najbogatejših; krst iz trdega lesa s kovinskimi okraski z vloženo cinasto krsto ali brez nje; lesenih krst; belo in črno lakiranih; vencev iz umetnih cvetic v porcelanu ali biserih.
 Prodaja na drobno in na debelo oblek iz atlasa organin, umetnih cvetic, napisov zlato-srebrnih in sploh vsakovrstnih pogrebni predmetov.

M. Aite
 trgovina z manufakturnim blagom
 ul. Nuova, ogel ul. S. Lazzaro št. 8
 s podružnico ul. Nuova, ogel ul. S. Lazzaro št. 5.
 si dovoljuje obvestiti slavno občinstvo in cenj. odjemalce, da je jako pomnožila svojo zalogo kakor tudi povečala prostore s tem, da je ustanovila zgoraj omenjeno podružnico zato, da more v polni meri zadostiti vsem zahtevam cenj. odjemalcev.
 V obeh prodajalnicah vdobiva se razno blago najbolje kakovosti in najmodernejše iz prvih tovarn, posebno pa snovi za moške in ženske obleke, srajce, ovrtnike, ovrtnice, tu je velikanski izbor platnenega in bombažnega blaga, prtov in prtčkov ter vsake vrste perila, bodi od bombaža, ali platna. Pletenine, svilene raznovrstni okraski za šivilje in kitičarke Velikanski izbor snovij za narodne zastave in trakov za društvene znake.
 Sprejema naročbe na moške obleke po meri, katere izvrši najtočneje in najnatanjeje po cenah, da se ni bati konkurence.
 Poskušaj, da se prepričaš!

Skladišče vina ulica Acquedotto št. 23. Prodaja vina v sodih in buteljkah, Fine pašne in dezertne vina na debelo in drobno, franko na dom po najugodnejših in konkurenčnih cenah.

V trgovini za moško modno blago
„Pri prihranjevalnem viru“
 vkupite najlažje najboljše blago.
 Na stotine ostankov snovij za moške obleke 3³⁰ m po gl. 3.60, 5.60, 6.80 in 7.20.
 Najboljše srajce za moške gl. 1.30
 Angleške srajce od cefirja gl. 1.50
 5 kratni najboljši ovrtniki po 15 nvč.
 Kravate, spodnje hlače, srajce za po noči, nogovice, žepne rute po najnižjih cenah in v velikem izboru.
E. Rottenberg
 ul. Poste vecchie 16 (municipalna nova palača)

A. BUCHBINDER
 TRST. — ulica Riborgo št. 27. — TRST.
 Raznovrstna zaloga ogledal in okvirjem tapetarij vseh vrst, ročnih kovčkov in velikih kovčkov vseh vrst po načrtih železniž. Naročbe sprejema za kompletne sobe toli v mestu koli za odpošiljanje po železnici ali morju.
 Čevljarski mojster

Anton Breščak v Gorici, Gosposka ulica št. 14 in ulica Veturini ima v zalogi v veliki zbirki pohištvo vseh slogov za vsak stan od najboljšega izdelka. V zalogi ima: podobe na platno in šipe, ogledala, žime-palatno, razne tapetarije itd. Daje tudi na obroke.

Najboljše stiskalnice za grozdje
 in OLJKE so naše stiskalnice
„ERCOLE“
 najnovejšega in najboljšega sestava z dvojno in nepretrgano pritiskalno močjo: zajamčeno najboljšo delovanje, ki prekaša vse druge stiskalnice.
 Najboljše avtomatične patentovane trtne brizgalnice
„SYPHONIA“ Automatična brizkalnica.
 Stroji za grozdje, sadje in oljke. Mlin za Stiskalnica za grozdje. mastiti grozdje. Plugi za oranje in ogravo. Stroji za sušenje sadja in drugih vegetalnih, življenskih in mineralnih pridelkov. Stiskalnice za seno, slamo itd. na roko.
 Mlatilnice za žita, čistilnice, rešetalnice.
Slamorenica, ročni mlini za žito v raznih velikostih in vsi drugi stroji za poljedelstvo.
 Izdelujejo in pošiljajo na jamstvo kot najnovejše posebnega, izbornega, uresničnega, najbolj pripoznanega in odlikovanega
P. H. MAYFARTH & Co.
 c. kr. izklj. privilegovana tovarna za poljedelske in vinske stroje
 Dunaj, II. Taborstrasse št. 71.
 Odlikovani v vseh državah sveta z nad 450 zlatimi, srebrnimi in pohvalnimi kolajnami.
 Ceniki z mnogoštevilnimi pohvalnimi pismi brezplačno.
 Razprodajalci in zastopniki se iščejo povsodi, kjer se nismo zastopani.
„Čuvati se pred ponarejanjem“

Stavbinsko podjetje **G. TÖNNIES** Stavbinsko podjetje
 Ljubljana.
 Tovarna za mizarstvo orodje in parkete, stavbinsko in umetno ključarstvo.
 Delalnica za konstrukcijo železa itd.
 Sprejema naročbe za vsakovrstna mizarstva dela kakor: kompletna okna za cele stavbe in izložna okna na vreteno, vrata, portale, oprave za prodajalne in druge pohištva v vseh slogih. — Podovi mehki in trdi vseh vrst kakor: deščice, parkete, od jermena in navadnega lesa. Kompletna stavbinska kovaška dela, stopnice, ograje, žične mreže, železne zatvornice na vreteno ita. itd.
 Proračuni brezplačno. Reference prve vrste na razpolago.

Odlikovana 1894. 1891. 1894. 1894.
Odlikovana tovarna
 na vodno in parno silo z najboljšimi stroji iz prvih nemških tovarn
 ter
velika zaloga vsakovrstnega pohištva
Ivan Doljak v Solkanu pri Gorici.
 Samostojna tvrdka brez vsake zveze z drugimi, ustanovljena l. 1889.
 V lastni hiši. Lastne žage.
 Tovarna razpolaga z mizarji, večimi od najnavadnejših do najfinjših del vseh slogov, enako z izvrstnimi strugarji in rezbarji in najbolj izurjenimi tapetarji, tako, da lahko prevzame in izvrši v najkrajšem času vsako delo vseh slogov; prevzame tudi mebliranje vil, prenočišč, uradov itd. z navadnim in najfinjšim pohištvom.
 Za mizarje.
 Velika zbirka obkladkov (remeša), strgarskih in rezljarskih izdelkov, za izdelovanje zrezanega in pooblanega lesa, vsakovrstnih okraskov, gol, korničev in vseh drugih mizarjskih potrebščin.
 Vsaka konkurenca izključena, ker se dela samo iz lesa, posušenega v nalašč z to napravljenih pečeh, ter se tvrdka drži gesla: Solidnost in točnost v postrežbi.
 Vrhu tega se jamči za vsak posamezen kos. — Brzjavi: **Doljak — Solkan.**